

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989-1990

31 MEI 1990

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt
uitgebracht door de heer R. Vanlerberghe
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer L. Kelchtermans.

Vaste Zeden : de heren P. Breyne, G. Cardoen, L. Kelchtermans,
C. Marchand, J. Van Eetvelt, R. Vankeirsbilck ;

de heren G. Bossuyt, H. De Loor, R. Gesquiere, R. Vanlerberghe ;

de heren W. Cortois, J. Pede, M. Van houtte ;

de heren L. Vanhorenbeek, E. Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

de heren G. Beerden, F. Bosmans, F. Sarens, H. Suykerbuyk, J. Van Hecke, H. Van Wambeke ;

de heren M. Bartholomeeussen, C. Lisabeth, L. Peeters, E. Pinoie ;

de heren E. Beysen, J. Vandermarliere, F. Vermeiren ;

de heren W. Luyten, R. Van Hooland.

Zie :

9-II-B (19894990)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet

— Nrs. 2 en 3 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt heeft op 10 mei 1990 het haar toegewezen gedeelte van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting besproken.

1. Inleiding van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt

Sectie 14 — Centrale Diensten

1° Wat de weddeartikelen betreft werd geen herschikking voorgesteld.

De oorspronkelijke kredieten 1990 zouden in principe moeten volstaan te meer daar later op het jaar in principe de toestand van alle weddekredieten van deze sectie zou dienen onderzocht te worden.

In principe is de Minister van Openbaar Ambt enkel ordonnateur voor wat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betreft.

2° Voor wat de werkingskosten betreft worden kleine herschikkingen voorgesteld die als compensatie werden weerhouden met betrekking tot de meeruitgaven ingevolge de beslissing van de Vlaamse Executieve in verband met de uniforme huisstijl en de opdracht van de studie- en begeleidingscommissie. Wel diende respectievelijk 1,6 miljoen frank en 2 miljoen frank gecompenseerd te worden op de werkingskosten van de diverse besturen (diverse ordonnateurs).

Indexprovisie (index, CAO, en dergelijke — artikel 00.02.91 van sectie 91

— Bij het opstellen van de begroting werd uitgegaan van de meest geactualiseerde gegevens, waarbij een indexering van de wedden en lonen werd voorzien op 1 april 1990. Dit betekende dat de indexprovisie was voorzien voor 8/12den van het jaarbedrag aan wedden en lonen. De indexering van wedden en lonen vond plaats op 1 februari 1990, waardoor 10/12den dient in rekening te worden gebracht.

— De intersectoriële CAO voorziet in een weddeverhoging van 2 % vanaf 1990 en een verhoging van het vakantiegeld met 500 frank geïndexeerd.

— Wat betreft sectie 14 (bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt) geeft dit het volgende resultaat :

artikel 11.03.14	43,9 miljoen frank
artikel 11.22.14	4,4 miljoen frank

Sectorieel overleg

Op 2 april 1990 deed de Executieve een voorstel aan de representatieve vakbonden van haar personeel betreffende het afsluiten van een sectoriële CAO voor de jaren 1990-1991-1992, dit in het kader van een financiële herwaardering van het Vlaams Openbaar Ambt en het Onderwijs.

Het voorstel omvat een budgettaire massa van driemaal 2 % van de huidige loonmassa, telkens toe te kennen op 1 november van 1990, 1991 en 1992. Dit betekent voor 1990 1/12de van 2 % (= 0,167 %) van de loonmassa.

Sectie 19 — Lokale en regionale besturen

1° Artikel 43.01.19 : uitgaande van de verstrekte gegevens van het Gemeentekrediet mag dit krediet verminderd worden met 12 miljoen frank.

2° Artikel 51.81.19 : Slachthuizen.

In 1987 werd het subsidiepercentage voor de investeringsuitgaven voor de openbare slachthuizen verminderd van 60 % tot respectievelijk 15 % voor het jaar 1987 en 8 % voor de volgende jaren.

Deze vermindering was onder meer ingegeven door de vooropgestelde EG-subsidies ten belope van 25 %.

Einde 1989 moest men echter vaststellen dat de EG, wegens administratieve gebreken, geen enkel investeringsdossier van de openbare slachthuizen subsidieerde. Dit feit betekende dat één der beweegredenen die hebben geleid tot een vermindering van het subsidiepercentage vanuit de Vlaamse Gemeenschap verval.

Hierdoor komt de leefbaarheid van sommige Vlaamse openbare slachthuizen in het gedrang daar zij hierdoor één door de Vlaamse Gemeenschap vooropgestelde EG-subsidie ten belope van 218 miljoen frank niet zien verwezenlijkt. Als oplossing werd door de Vlaamse Executieve het volgende weerhouden : een nieuw vastleggingskrediet ten belope van het vastleggingskrediet van het jaar 1987 wordt ingeschreven rekening houdend met de intussen toegepaste beperkingen in het investeringsprogramma (min 20 %). De bedoeling is om op een selectieve wijze een verhoogde steun te verlenen die zou kunnen oplopen tot 40 %. Dit betekent : 80 miljoen frank (namelijk 99 miljoen frank verminderd met 20 %) of 62,9 miljoen frank bijkrediet (80 miljoen frank — 17,1 miljoen frank initieel). Het corresponderende ordonnanceringskrediet moet dan worden : 60,3 miljoen frank of een bijkrediet van 23,4 miljoen frank (60,3 miljoen frank — 36,9 miljoen frank initieel).

3° Artikel 63.01.19 : uitgaande van de verstrekte gegevens van het Gemeentekrediet mag dit krediet verminderd worden met 2 miljoen frank.

Artikel 63.01.19 : volgens de technische gegevens van het Bestuur moet dit krediet verhoogd worden met 1,1 miljoen frank voor vorige jaren.

II. Algemene bespreking

Een lid meent dat in 1987 de openbare slachthuizen in kennis werden gesteld van de voorwaarden waaronder zij subsidies voor investeringen konden bekomen. Verschillende openbare slachthuizen hebben toen de noodzakelijke aanpassingen niet willen doen, andere wel. Deze hebben hun dossiers tijdig ingediend en voldeden aan de voorwaarden om vanwege de EG een 25 % subsidiëring te bekomen. Deze subsidiëring is er evenwel niet gekomen. Het lid meent dat nodige en juiste informatie werd verstrekt en wil weten wat er juist is gebeurd.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat bij de aanbesteding van de aanpassingswerken een opsplitsing is gebeurd. Daardoor bleef de kostprijs van de werken beneden het drempelbedrag van 1 miljoen ECU dat door de EG was gesteld. Deze opsplitsing werd door de EG niet aanvaard. Een pakket aanbestedingen was al gehouden vooraleer de Europese richtlijn in werking trad. In feite heeft men niet

gedacht dat de EG de opsplitsing streng ging beoordelen. Bij de ambtelijke afhandeling is nooit gewezen op het gevaar van de opsplitsing. Verkeerde informatie is er echter niet gegeven.

Een ander lid vraagt wat er zal gebeuren met de slachthuizen die de subsidie nog niet ontvingen en een faillissement nabij zijn. Sommige slachthuizen hebben immers op deze subsidiëring gerekend en zijn in de problemen door het niet ontvangen van de subsidies. Voorts wil het lid weten of de privé-slachthuizen niet onder dezelfde regeling als de openbare vallen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de privé-slachthuizen niet onder zijn bevoegdheid vallen. Verder zijn er niet zo veel openbare slachthuizen meer.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort vraagt wat de mening van de Gemeenschapsminister is over het ontwerp van koninklijk besluit van Minister Langendries inzake het geldelijk en administratief statuut. Wordt er werk gemaakt van de depolitisering ? Het lid wil verder de concrete stand van zaken kennen met betrekking tot de sectoriële CAO voor de drie jaren 1990-1992. In verband met de inhaalbonificatie van 12.000 frank voor het gemeentepersoneel stelt het lid vast dat er een de facto verschillende situatie is in het Waalse en het Vlaamse Gewest. Er dient een overleg te komen om te weten waarover het juist gaat en welke het fiscaal statuut is van de inhaalbonificatie. Volgens Minister van Financiën Maystadt is de inhaaloperatie belastbaar. Ten opzichte van de inhouding van sociale bijdragen is er geen duidelijkheid. Een van de eerste verworvenheden van de arbeidersbeweging was dat het loon niet in natura wordt betaald. Als een lid van het gemeentepersoneel met een geschenkcheque wordt betaald, houdt het netto wel meer over dan bij betaling in geld. Kan de Gemeenschapsminister toelaten dat het gemeentepersoneel via geschenkcheques iets meer krijgt ? Komt de inhaalbonificatie niet neer op een discriminatie tussen gewesten of tussen gemeenten ?

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de bijzondere wet tot hervorming der instellingen bepaalt dat een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, genomen na advies van de Executieven, de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het Rijkspersoneel aanwijst welke van rechtswege van toepassing zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten. De Gemeenschapsminister meent dat Minister Langendries deze bepaling slecht heeft geïnterpreteerd en dacht dat hij een nieuw statuut moest maken. De Gemeenschapsminister verklaart dat hij steeds heeft voorgehouden dat deze bepaling betekent dat een minimaal limitatief aantal zaken, bijvoorbeeld de aanwerving langs het Vast Wervingssecretariaat, bij koninklijk besluit moeten worden geregeld. De opdracht van de Gewesten is, eens het koninklijk besluit is uitgevaardigd, het oude statuut te laten bestaan of een nieuw statuut te ontwerpen. Een nieuw statuut heeft financiële gevolgen, bijvoorbeeld bij het versmelten van niveau 3 met niveau 4. De Ministerraad heeft slechts akte genomen van het voorstel van Minister Langendries. Normaliter kan er binnenkort een interministeriële conferentie over het openbaar ambt doorgaan. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het koninklijk besluit over de algemene principes ligt bij de nationale Regering, maar wel na advies van de Executieven. Het koninklijk besluit over de algemene principes kan perfect bepalen dat elk Gewest een stelsel van objectivering van de benoemingen moet uitwerken. Verder kan men echter niet gaan.

De Gemeenschapsminister verklaart dat hij twee nota's heeft over de wijze waarop een depolitisering kan worden

verwezenlijkt. Ten laatste tegen september-oktober zal er een volledig uitgewerkt systeem zijn. Het zal evenwel slechts kunnen worden uitgevoerd als het algemeen koninklijk besluit er is.

In verband met de CAO voor 1990-1992 merkt de Gemeenschapsminister op dat voor openbaar ambt en onderwijs wordt vertrokken van de loonmassa op 2 april 1990. Daarop wordt dan driemaal 2 % toegepast. De concrete invulling van de CAO kan worden onderhandeld. De vakbonden gaan akkoord met het principe van 3 maal 2 %. Concreet kan worden gedacht aan het wegwerken van een aantal anomalieën. In het onderwijs zal bijvoorbeeld 1 % worden gebruikt voor de kleuterleidsters. Er wordt nu gewacht op voorstellen van de vakbonden. In de onderhandelingen is er misschien ruimte om iets meer te geven aan de ministeries dan aan de parastatalen. Deze hebben altijd al een iets soepeler vergoedingsstelsel gehad.

De Gemeenschapsminister ontkent dat de inhaalbonificatie discriminerend zou zijn. De wedden zijn nu ook al niet vergelijkbaar tussen Antwerpen en Mechelen. Bovendien is dit de consequentie van de staatshervorming. Er is wel een probleem. Als men een vergoeding toekent en de fiscale en sociale gevolgen ervan draagt, zit men in de logica van de staatshervorming. Indien men in het Waalse Gewest nu zou overgaan tot het toekennen van een cadeaucheque van 5.000 frank en op 1 januari 1990 opnieuw een cadeaucheque van 5.000 frank zou toekennen om fiscaal gunstig te zitten, is dit een vorm van deloyauteit tegen de federale geest.

De nationale overheid dient eerst haar verantwoordelijkheid op te nemen op fiscaal en sociaal vlak. Het Overlegcomité zou overigens op dit punt voor binnenkort zijn gevat. Als de nationale overheid is opgetreden, zal men een Vlaams standpunt moeten innemen, waarbij er altijd rekening moet mee worden gehouden dat als men 15.000 frank geeft in het Vlaamse Gewest tegen bijvoorbeeld slechts 6.000 frank in het Waalse Gewest er langs Vlaamse kant een hogere reflux naar de nationale schatkist is.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort oppert de mening dat vele gemeenten ongelukkig waren met de inhaalbonificatie die op hun nek werd geschoven. Als deze inhaalbonificatie naar buiten toe wordt voorgesteld als iets dat mag worden toegekend, is het moeilijk om de toekenning van deze inhaalbonificatie te weigeren. Het lid vraagt wanneer de gemeenten ter zake een rechtstreekse inspraak zullen hebben, temeer daar vele gemeenten naar een moeilijke financiële situatie evolueren. Het bedrag van de inhaalbonificatie is voor vele gemeenten belangrijk. Het bedrag kan van Gewest tot Gewest verschillen, maar het concept moet gelijk zijn. Wat zal men doen als blijkt dat het systeem dat men in Wallonië wil, haalbaar is ?

Een ander lid komt tussen met de bedenking dat de inhaalbonificatie de financiële toestand van de gemeenten niet in het gedrang brengt.

De Gemeenschapsminister preciseert dat de inhaalbonificatie steunt op een aanbeveling van comité C. De aanbeveling bestaat al lang in comité A en C. De toepassing van een aanbeveling is altijd aan de voogdij onderworpen.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort wil weten hoeveel deficitaire gemeenten de inhaalbonificatie hebben toegekend omdat ze sociaal niet anders konden.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hij in Antwerpen de toekenning van de inhaalbonificatie heeft geweigerd. Ook

voor andere gemeenten nam hij dezelfde beslissing. Er zijn ook gemeenten die niet over de inhaalmodificatie hebben gestemd. In Gent heeft men hierover in 1989 niet gestemd. In 1990 zal men in Gent allicht maar 6.000 frank toekennen.

De Gemeenschapsminister wijst op een zekere demagogie bij sommige burgemeesters. Het is een gebrek aan politieke moed om niet neen te zeggen. Sommige burgemeesters wisten dat er een weigering ging komen, maar lieten toch stemmen om een weigering uit te lokken. Of er een nieuwe aanbeveling komt, zal men wel zien. In principe is het een gekke situatie in die zin dat ten algemene titel een aanbeveling wordt gelanceerd waarvan men weet dat de ene gemeente ze kan honoreren en de andere niet en waarbij dan nog de voogdij speelt. Het zou logischer zijn om gemeente per gemeente te onderhandelen. De vakbewegingen hebben het daar moeilijk mee.

Een lid verduidelijkt dat op 9 mei 1990 in de Senaat verklaard is dat een geschenkcheque van ongeveer 1.000 frank ter gelegenheid van Sinterklaas of Nieuwjaar fiscaal is vrijgesteld. De fiscale vrijstelling loopt op tot 3.000 frank voor gratificaties die toegekend worden om een erkentelijkheid uit te drukken naar aanleiding van bijvoorbeeld 25 jaar dienst. Hetgeen boven die bedragen wordt uitgekeerd is effectief belastbaar.

Dit lid meent voorts dat men niet mag veralgemenen. Een aantal gemeenten zwichtten inderdaad onder een zekere druk, maar er zijn ook andere gemeenten die krachtadig afstand hebben genomen en geen inhaalbonificatie hebben toegekend. Dergelijke beslissing komt evenwel niet bij de Gemeenschapsminister terecht.

De Gemeenschapsminister erkent dat een aantal gemeenten hun verantwoordelijkheid hebben opgenomen.

Een reeds aan het woord gekomen lid dat niet tot de Commissie behoort kondigt aan een interpellatie te zullen indienen over de inhaalbonificatie. Het systeem is in vele gemeenten politiek misbruikt. Vele gemeenten hebben het gevoel dat ze met de rug tegen de muur worden geplaatst, terwijl ze meer bij zulke beslissingen moeten worden betrokken.

De Gemeenschapsminister situeert het probleem bij de tweede supplementaire aanbeveling die alleen voor de gemeenten was bestemd. De lokale en regionale besturen zullen thans niet aan tafel komen met de ambtenarij. Ook kan de verhoging van het Gemeentefonds niet volledig aan personeelsuitgaven worden besteed.

III. Stemmingen

Bij de indicatieve stemming werden de kredieten bestemd voor de programma's die tot de bevoegdheid van deze commissie behoren, goedgekeurd met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Met 10 stemmen bij 2 onthoudingen werd verder de overeenstemming van de aan deze commissie voorgelegde aanpassing van de administratieve begroting met de inhoud en de doelstellingen van de voorgelegde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting bevestigd.

De Verslaggever,

R. VANLERBERGHE

De Voorzitter,

L. KELCHTERMANS
